

بررسی میزان یادگیری عمیق و کاربردی در روند آموزش مجازی در شرایط کرونا برای دانش‌آموزان مقطع ابتدایی

علی رضا قلی زاده شیروان^۱ ، محدثه طالبی^۲

دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی گروه علوم تربیتی، پردیس امام محمد باقر، دانشگاه فرهنگیان بجنورد، خراسان شمالی، ایران
دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی گروه علوم تربیتی، پردیس امام جعفر صادق، دانشگاه فرهنگیان بجنورد، خراسان شمالی، ایران

چکیده :

مسئله یادگیری موضوعی است که در رابطه با آن پژوهش‌های زیادی نگارش می‌شود. همچنین در رابطه با مسئله نقش فضای مجازی و بررسی روابط و تاثیرات آنها بر روی هم نیز جای بسی تامل است. به خصوص در شرایط حاضر که با ورود جهان به عصری جدید و غیرقابل انتظار تحت عنوان جهان بعد از کرونا موضوع و اهمیت تاثیر فضای مجازی در زندگی تمامی انسانها و ورود آن در فرآیند یادگیری مفاهیم آموزشی بیش از پیش ظاهر گردیده است.

روش: روش پژوهش به صورت کتابخانه‌ای و فیش برداری و استفاده از منابع نظری و تئوری درباره یادگیری و نقش فضای مجازی بوده است. جامعه آماری در رابطه با تحقیق و پژوهش از آنها عبارت بود از کلیه معلمان و دانش‌آموزان مدرسه شاهد نیایش شهرستان که در مقطع ابتدایی در حال تدریس (معلمان) و تحصیل (دانش‌آموزان) می‌باشند و ۱۰۰ نفر از این جامعه به شیوه نمونه‌گیری تصادفی انتخاب شدند. داده‌ها پس از گردآوری تنظیم و تجزیه و تحلیل داده‌ها از طریق روش کوواریانس صورت گرفت.

یافته‌ها: یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که فاکتورهای مورد بحث ارتباط عمیق و غیر قابل اجتنابی با هم دارند و رابطه معناداری بین داده‌های پژوهش وجود دارد.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج به دست آمده می‌توان گفت فرضیات ارائه شده در خصوص مسئله یاد شده تا حدود زیادی صحیح و مبتنی بر واقعیت است. از این رو پیشنهاد می‌شود در حوزه‌ی آموزش از طریق فضای مجازی و تاثیرات عمیق و کاربردی آن بر روی فرآیند یادگیری دانش‌آموزان ملاحظات جدی و دقیق و ظریف تری صورت پذیرد تا با توجه به نکاتی همچون: آموزش کاربردی تر، درگیر نمودن هرچه بیشتر والدین در روند یادگیری فرزندان، دخیل کردن هرچه بیشتر خلاقیت در روند تدریس از جانب معلم و... فرآیند یادگیری و تعلیم و تربیت دانش‌آموزان مقطع ابتدایی در شرایط فضای مجازی و منع آنها از حضور در اجتماع و کلاس‌های حقیقی درس، بطور موثرتری پیش رود.

کلید واژه‌ها: فرآیند یادگیری، نقش فضای مجازی، دانش‌آموزان، مقطع ابتدایی، کرونا

مقدمه :

دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی گروه علوم تربیتی، پردیس امام محمد باقر، دانشگاه فرهنگیان بجنورد، خراسان شمالی، ایران^۱
دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی گروه علوم تربیتی، پردیس امام جعفر صادق، دانشگاه فرهنگیان بجنورد، خراسان شمالی، ایران^۲

به نام خدا

آموزشی و پرورشی کشور ما از جمله ساخت انیمیشن ها و نرم افزارهای یادگیری سرعت در انجام کار معلم و انتقال مفاهیم اصلی تئوری و تا حدودی عملی و... را برطرف نموده و مرتفع سازد.

آمار ها نشان می دهد مسئله یادگیری یکی از اساسی ترین موضوعاتی است که جای بحث دارد و نقش تعیین کننده دارد. آنچه حائز اهمیت است پرداختن به مسئله یادگیری و همچنین موضوعاتی چون نقش فضای مجازی می تواند در کسب اطلاعات در ارتباط با فرآیند یادگیری عمقی و کاربردی دانش آموزان نقش بسزایی را ایفا نماید. بنا بر این نیاز است که به مسئله یادگیری و نقش فضای مجازی به صورت گسترده تری پرداخته شود و این موضوع به مسائل پیش رو و چشم انداز های پژوهشی آتی بسط داده شود.

بدون شک آماده سازی خانواده ها و دانش آموزان به آموزش مجازی و آنلاین با توجه به شیوع گسترده ویروس کرونا ضرورتی بود که در سایه مشکلات ناشی از کرونا مغفول ماند. بسیاری از والدین براین باورند کرونا و آموزش غیرحضوری بیشتر در دانش آموزان ابتدایی اثر گذاشته و با توجه به تغییر کتابها و تخصصی بودن آنها اغلب والدین نمی توانند آن گونه که باید در فراگیری دروس به آنها کمک کنند. در خانه ماندن دانش آموزان اگرچه موجب آرامش والدین و افزایش سلامت این قشر و دوری از کرونا شده اما از سوی دیگر

با ورود جهان به دنیای جدیدی از تغییرات و اتفاقات غیرقابل پیش بینی در شرایط کرونا و تغییرات عظیمی که در روند اداری تمامی مشاغل شکل گرفت ، سیستم های متفاوتی از جمله سیستم تعلیم و تربیت تمامی مقاطع به ناچار وارد دنیای جدیدی تحت عنوان سامانه های آموزش مجازی شدند.

به جرئت می توان گفت که پرداختن به موضوع فرآیند یادگیری در شرایط آموزش مجازی و کیفیت یادگیری مفاهیم دانش آموزان ابتدایی یکی از اساسی ترین مسائلی است که می توان در شرایط حاضر به آن پرداخت و همچنین در این رابطه مسئله مهمی که جای بحث دارد مسئله نقش فضای مجازی است. پرداختن به این موضوع می تواند راهبرد های آموزشی غیر قابل وصفی را در اختیار پژوهشگران قرار دهد. (رضایی ، ۱۳۹۵)

همانگونه که واقفیم آموزش مجازی و استفاده از امکانات الکترونیکی می تواند یک سری از مشکلات اساسی را از نظام

همه گیری ویروس کرونا و تعطیلی اجباری آموزشها و سوق دادن مدارس به سمت آموزش غیرحضوری در اواخر سال گذشته و تداوم آن در سال تحصیلی جاری به مجموعه نظام آموزشی و در کنار آن معلمان و دانش آموزان آنها شوک وارد کرد.

با آغاز سال تحصیلی جدید اگرچه بیشتر اولیا تمایلی به بازگشایی مدارس نداشتند و تدریس در سامانه شاد و فضای مجازی را به حضور دانش آموزان در مدرسه ترجیح می دادند و خرسند بودند که فرزندشان از ویروس کرونا در امان است.

به نام خدا

آموزش مجازی، نظارت مستمر و مجدانه خانواده را می‌طلبد که متأسفانه بیشتر خانواده‌ها به دلیل آشنا نبودن با نوع فعالیت آموزش مجازی از این مسئولیت شانه خالی می‌کنند.

هم‌اکنون بخش قابل توجهی از والدین باسواد هستند و می‌توان با آموزش مناسب از آن‌ها برای نظارت و ارزیابی فرزندان استفاده کرد. در این شرایط معلم فرصت نمی‌کند تمام دانش‌آموزان را رصد کند ولی والدین باید پیگیر باشند که فرزندانشان مباحث آموزشی را جدی گرفته و از آموزش جا نمانند.

در روزهای کرونایی دانش‌آموزان نسبت به تشویق نشدن از سمت معلم یا مشاور مدرسه دل‌تنگ می‌شوند و اولیا باید این نقش را اجرا کنند. ایجاد یک سیستم تشویق می‌تواند انگیزه دهنده باشد

نکته دیگری که در آموزش حضوری کاملاً رعایت می‌شود و در آموزش مجازی جای تأمل دارد این است که آیا در این فضا به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان در آموزش توجه گردیده است یا خیر؟ و آیا دانش‌آموز با نیازهای آموزشی خاص با دانش‌آموزان عادی محتوای خاص خود را دریافت می‌نمایند؟

سؤالات:

- ۱_ آیا یادگیری‌های دانش‌آموزان در دوران کرونا به صورت عمقی و کاربردی صورت گرفته است؟
- ۲_ چه ارتباطی میان نوع روش تدریس معلم در فضای آنلاین و میزان فهم دانش‌آموز وجود دارد؟
- ۳_ آیا معلمان در فضای آموزش مجازی به تفاوت‌های فردی افراد توجه دارند؟
- ۴_ چه ارتباطی بین نقش والدین و میزان یادگیری بهتر دانش‌آموزان در دوران کرونا وجود دارد؟
- ۵_ آیا در شرایط آموزش آنلاین فعالیت‌های چون دست‌ورزی و انواع مختلف روش تدریس امکان‌پذیر است؟
- ۶_ در صورت امکان شرایط جهت استفاده از روش‌هایی چون دست‌ورزی، تأثیر آن‌هم سطح با دست‌ورزی در شرایط حضوری می‌باشد؟

به دلیل نوپا بودن آموزش غیرحضوری مشکلاتی برای همه کادر آموزش، معلمان، دانش‌آموزان و اولیا ایجاد کرده است.

این آموزش‌ها به‌عنوان اولین تجربه خالی از مشکلاتی نیست و نیازمند برنامه‌ریزی‌های منسجم‌تری برای رسیدن به کیفیت برنامه‌های آموزشی می‌باشد و در این میان عدم هماهنگی‌هایی نیز مشهود است اما آنچه ارزش این آموزش‌ها را آشکار می‌کند استمرار و تداوم آموزش در شرایط کنونی جامعه است.

محروم ماندن دانش‌آموزان از فضای شاد مدرسه و تلاش برای یادگیری، زندگی دسته‌جمعی و حضور در اجتماع از دیگر مشکلاتی است که آموزش غیرحضوری برای دانش‌آموزان ایجاد کرده است.

یکی از نگرانی‌هایی که والدین در دوران آموزش مجازی دارند، ارتباطات دانش‌آموزان در دنیای واقعی است. حضور در مدرسه و ارتباط با دیگر بچه‌ها، باعث تقویت روحیه تیمی و بالا رفتن عزت‌نفس در دانش‌آموزان می‌شود که در پیشرفت تحصیلی مؤثر است.

مهم‌ترین ضعف زیرساختی در آموزش آنلاین، معلمان بی‌تجربه در آموزش مجازی است زیرا اغلب معلمان تجربه کار در آموزش آنلاین را ندارند و این موضوع باعث می‌شود تا در بسیاری از موقعیت‌ها، واکنش درست را نداشته و معلمان و دانش‌آموزان، از برگزاری این کلاس‌های آنلاین دلسرد شوند.

اگرچه در کلاس مجازی فرصتی جداگانه برای سؤال و جواب در نظر گرفته شده، اما نمی‌تواند جایگزین رفع اشکال به صورت حضوری باشد و پاسخ‌ها کوتاه بوده که این مسئله باعث سردرگمی دانش‌آموزان شده و درنهایت او را با کوهی از مشکلات ریزودرشت درسی مواجه می‌کند.

مهم‌ترین مشکلات آموزش غیرحضوری متوجه پایه اول ابتدایی می‌باشد چراکه دانش‌آموز باید به دهان معلم نگاه کرده و بخش کردن و صدا کشی و شیوه گرفتن مداد در دست را بیاموزد که در این شرایط ارتباط عاطفی چندان بین دانش‌آموز و معلم شکل نمی‌گیرد و اولیا برای تفهیم این موضوع با مشکل مواجه می‌شوند.

فرضیات:

۴. فعالیت یادگیرنده:

یادگیری، هنگامی صورت می‌پذیرد که یادگیرنده، خود در آن فعالیت داشته باشد. روی این اصل، نقش اساسی بر عهده شاگرد یا یادگیرنده می‌باشد و یاد دهنده، نقش هدایت‌کننده و راهنما را باید داشته باشد.

۵. تشویق و تنبیه:

یکی از روش‌های متداول در تعلیم و تربیت، استفاده از پاداش و تنبیه است. انسان طبیعتاً از پاداش لذت می‌برد و از تنبیه، روی گردان است. همین گرایش، سبب ترغیب انسان به انجام کارهای خوب و خودداری از انجام کارهای ناپسند می‌شود.

۶. موقعیت و محیط یادگیری:

موقعیت یادگیری و محیط آن از عوامل بسیار مؤثر در یادگیری است. محیط، ممکن است فیزیکی باشد مانند نور، هوا، تجهیزات و امکانات آموزشی و ممکن است عاطفی باشد مانند رابطه ی معلم و شاگرد، رابطه ی شاگردان با یکدیگر، رابطه والدین با یکدیگر و نگرش مربیان در زمینه ی تربیت شاگردان.

۷. روش تدریس معلم:

معلم، از مهم‌ترین عوامل تشکیل‌دهنده محیط‌های آموزشی است. اگر معلم، خود را راهنما و ایجادکننده ی شرایط مطلوب یادگیری بداند و به‌جای انتقال اطلاعات، روش کسب تجربه را به شاگردان بیاموزد، آنان در برخورد با مسائل فعال‌تر خواهند شد. با چنین روشی، شاگرد نه‌فقط حقایق علمی را فرامی‌گیرد، بلکه با روش‌های علمی کسب معرفت نیز، آشنا خواهد شد.

۸. تمرین و تکرار:

تأثیر تمرین و تکرار در کل فرایند یادگیری و حیطه‌های مختلف آن و به‌ویژه در حیطه روانی - حرکتی، انکارناپذیر است. اجرای تمرین در زمان غیرمتمرکز، اثر یادگیری بیشتری نسبت به اجرای تمرین در زمان متمرکز دارد. مثلاً شاگرد، موضوع مورد یادگیری را در دو تمرین

۱_ با شروع آموزش‌های مجازی در دوران کرونا یادگیری‌ها به‌صورت کاربردی رقم نمی‌خورد.

۲_ بین چگونگی تدریس معلم و روش‌های او میزان فهم دانش‌آموز ارتباط مستقیمی حاکم است.

۳_ در فضای آموزش مجازی تا حدود کمی به تفاوت‌های فردی در فرآیند فردی توجه می‌شود و در اکثر مواقع برای انواع شخصیت‌ها تنها نوعی روش تدریس در نظر گرفته می‌شود.

۴_ با شکل‌گیری آموزش‌های آنلاین فعالیت‌های دست‌ورزی کاسته شده و قابل‌قیاس با شرایط حضوری در مدرسه نیست.

عوامل مؤثر بر یادگیری

۱. داشتن انگیزه و هدف:

یادگیری، معلول انگیزه‌های متفاوتی است. یکی از این انگیزه‌ها که نقش مهمی در جریان یادگیری دارد، میل و رغبت شاگرد به آموختن است. رغبت، محرکی است که نیروی فعالیت را افزایش می‌دهد. یکی دیگر از عوامل ایجاد انگیزه، هدف است. هدف، به فعالیت انسان جهت و نیرو می‌دهد. بنابراین، در مدارس هدف‌های تربیتی باید انعکاسی از احتیاجات و تمایلات شاگردان باشد و به‌طور مشخص و واضح بیان شود.

۲. آمادگی یادگیرنده:

فراگرفتن معلومات، عادات، مهارت‌ها و افکار و عقاید، مستلزم این است که فرد یادگیرنده از لحاظ بدنی، عاطفی، اجتماعی و عقلانی رشد کافی داشته باشد. وقتی فرد یادگیرنده واقعاً از جریان یادگیری استفاده می‌کند که، آمادگی لازم و کافی را داشته باشد.

۳. تجربیات گذشته:

تجربیات قبلی یادگیرنده، پایه و ادراکات او را تشکیل می‌دهد و به همین طریق آنچه را که شاگرد (یادگیرنده)، امروز یاد می‌گیرد، در رفتار آینده او مؤثر است که جان دیویی آن را "اصل ادامه" می‌نامد.

بیست دقیقه‌ای، زودتر از یک تمرین چهل دقیقه‌ای یاد می‌گیرد.

از دیدگاه مورایس، آلوز و میراندا (۲۰۱۳)، پتانسیل اصلی فضای مجازی، ارائه مجموعه‌ای از ابزارهایی است که برای حمایت از تولید و توزیع محتویات، ارتباطات و ارزیابی فرآیند یاددهی و یادگیری است که ارائه می‌شود. با در نظر گرفتن ویژگی‌های برجسته، مفهوم محیط یادگیری مجازی شامل چندین ابعاد است. مرتبط‌ترین آن‌ها فضای مجازی، زمان، منابع و استراتژی‌ها هستند.

از دیدگاه پداگوژیکی، محیط‌های یادگیری مجازی که در مؤسسات آموزشی استفاده می‌شود، پیشرفت و تجارب نوآورانه را افزایش می‌دهند. اگرچه، آن‌ها عمدتاً به تولید و توزیع محتویات کمک می‌کنند. اما این محیط‌ها به‌طور معمول ارائه آموزش سنتی از طریق توزیع آنلاین مطالب، پیام‌ها و اطلاعیه‌ها و ارتباط آنلاین از طریق تالار گفتگو، توانایی‌های وب و تغییرات در استفاده از فناوری‌های شبکه، برای پر کردن بعضی از محدودیت‌های فضای مجازی و ایجاد ساختار فضاهای تعامل و یادگیری جدید به وجود آورده‌اند. این مسئله به مددجویان و محققان کمک می‌کند تا به روش‌های آموزشی مبتنی بر دانش‌آموزان محور فکر کنند. محیط‌های یادگیری مجازی، یادگیری را با توجه به عناصر موجود در محیط یادگیری، بر اساس یک مقیاس مستمر از عناصر مشخص شده در محیط طبیعی به عناصر نوظهور محیط مجازی انتقال می‌دهند (پائولو آلوز و همکاران، ۲۰۱۷)

آنچه حائز اهمیت است این است که یادگیری و موضوعات مربوط به آن تأثیر فراوانی در مسائل تربیتی دارد. مسائلی که در این رابطه مورد بحث است شامل موارد زیادی می‌باشد که هر یک رابطه مستقیم و معناداری با قضیه مذکور دارند. در این میان می‌توان به مقوله نقش فضای مجازی اشاره نمود. در واقع مقوله نقش فضای مجازی از دیدگاه پژوهشگران مسئله‌ای

غیرقابل اجتناب پیرامون یادگیری می‌باشد. باید گفت مسئله نقش فضای مجازی این موضوع را ثابت می‌کند که می‌توان در مسئله تعلیم و تربیت عناوین مختلفی را بازگو نمود (رضایی، ۱۳۹۷)

اثربخشی رابطه‌های غیرقابل اجتناب یادگیری و نقش فضای مجازی توسط طیف وسیعی از پژوهش‌های علمی و آموزشی گزارش شده است که از جمله آن‌ها به این موارد می‌توان اشاره کرد: بررسی رابطه یادگیری و نقش فضای مجازی (تکلوی، ۱۳۹۳؛ زارع و احمدی، ۱۳۹۶)، اهمیت نگرش پیرامون یادگیری (بهرامی، ۱۳۹۴؛ برزگری و زمینی، ۱۳۹۵)، یادگیری و مسائل مرتبط (بابایی، یزدی و حسینیان، ۱۳۹۳)، تحلیل نقش فضای مجازی و رابطه با یادگیری (جعفری خلعتبری، تودار و ابوالفتحی، ۱۳۹۵)، تحلیل مسئله یادگیری (رشیدی ظفر، جان بزرگی و شقاقی، ۱۳۹۶)

یکی از بهترین روش‌های پژوهش پیرامون یادگیری، استفاده از نظرات پژوهشگران موفق است. با توجه به اینکه مسائل مربوط به یادگیری ابعاد و جنبه‌های مختلفی را در برمی‌گیرد، لذا ارائه ی اطلاعات جامع از فاکتورهای تحقیقاتی مربوط به آن دشوار است. (امیر، حسن‌آبادی، اصغری نکاح و طبیبی، ۱۳۹۵)

تاکنون در جامعه ما دربارهٔ مسئله یادگیری در مؤسسات آموزش عالی و تأثیر آن بر نقش فضای مجازی و عملکرد آن‌ها بررسی چندانی صورت نگرفته است فقدان ابزار مناسب برای ارزیابی پژوهش‌های صورت گرفته و استفاده از آن در فعالیت‌های آموزشی، کنفرانس‌ها و فراخوان‌های علمی و آموزشی

به نام خدا

اجرای این پژوهش در جامعه مورد مطالعه، پژوهش حاضر باهدف مذکور اجرا گردید. (حسینی، ۱۳۹۴)

جامعه آماری

جامعه آماری این تحقیق شامل تعدادی از معلمان و دانش‌آموزان و یکی از والدین آنها در دبستان شاهد نیایش شهرستان می‌باشد.

روش نمونه‌گیری و تعیین حجم نمونه

در پژوهش‌های میدانی؛ برای بهینه‌سازی مصرف زمان و هزینه یکی از شیوه‌های نمونه‌گیری به کار گرفته می‌شود.. شیوه‌ی نمونه‌گیری مورد استفاده در پژوهش روش نمونه‌گیری تصادفی ساده بوده است. به عبارتی در هر گروه از معلمان در مقطع دبستان متناسب با فراوانی اختصاص یافته به آن رده، به انتخاب نمونه به شیوه‌ی تصادفی ساده پرداخته شده است.

به‌شدت به چشم می‌خورد. بخصوص اینکه با ورود جهان به شرایط جدیدی تحت عنوان مسئله کرونا و ناگزیر شدن سیستم تعلیم و تربیت در رو آوری به آموزش‌های مجازی فقدان و ضعف در این حوزه را بیش‌ازپیش نمایان ساخته است.

بسیاری از تحقیقاتی که در مؤسسات آموزش عالی صورت گرفته است بیشتر در مورد نقش فضای مجازی و به‌صورت تئوری متمرکز است. اگر هر یک از راهبردهای اجرائی شده به‌طور کامل انجام نشود، شاید دیگر زمان آن رسیده باشد که به دنبال شناخت راهکارها و همچنین احتمالات جدیدتری برای مشخص کردن مسائل پژوهشی مربوط باشیم.

باوجود اینکه مطالعات کمی و کیفی متعددی در مورد یادگیری وجود دارد اما بیشتر پژوهش‌ها در این زمینه کمی بوده است و در آن‌ها به موضوعات فرآیند نقش فضای مجازی که به‌عنوان یک فاکتور اصلی در یادگیری مطرح می‌باشد توجه نشده است. با توجه به اثرات پژوهش علمی پیرامون مسائل یادگیری و نقش فضای مجازی لازم و ضروری بود تا در جهت روشن شدن چگونگی بررسی این موضوع پژوهش‌هایی انجام شود. با توجه به عدم پژوهش‌های کافی در زمینه‌ی یادگیری و نیز جدید بودن

نحوه‌ی محاسبه حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران حجم نمونه مورد نیاز را تعیین می‌نماید.

$$\begin{aligned}n &= \frac{Z^2 \times p \times q \times N}{d^2 \times (N - 1) + z^2 \times p \times q} \\ &= \frac{1.96^2 \times 0.50 \times 0.5 \times 223}{0.05^2 \times 222 + 1.96^2 \times 0.5 \times 0.5} \\ &= 1114.321142\end{aligned}$$

P = مقدار نسبت صفت موجود در جامعه است. اگر در اختیار نباشد می‌توان آن را ۰/۵ در نظر گرفت. در این حالت مقدار واریانس به حداکثر مقدار خود می‌رسد.

q = درصد افرادی که فاقد آن صفت در جامعه هستند (q = 1- p)

به نام خدا

$d =$ مقدار اشتباه مجاز که برابر $0/05$ می باشد

مدیریت = مقدار آماری نرمال استاندارد و برابر $1/96$ می باشد.

$N =$ حجم جامعه که برابر 223 نفر می باشد.

بر این اساس تعداد حجم نمونه آماری مورد نیاز در این تحقیق 142 نفر می باشد که برای اطمینان از برگشت پرسشنامه های قابل استفاده حدود 150 پرسشنامه توزیع نمودیم که از این بین حدود 147 پرسشنامه برگشت داده شد.

روش تجزیه و تحلیل داده ها

در تحقیق حاضر به اهمیت مقوله یادگیری و نقش فضای مجازی در فرآیند یادگیری دانش آموزان ابتدایی و رابطه معنا دار آنها دست یافتیم.

1. آیا آموزش از طریق شبکه شاد و دوری از دوستان خود را دوست دارید؟

بازه	فراوانی	درصد
خیلی زیاد	2	2.85
زیاد	1	1.42
متوسط	2	2.85
کم	20	28.57
خیلی کم	45	57.14
مجموع	70	100

توضیح جدول: با توجه به اطلاعات مندرج در این جدول مشاهده می شود، که محاسبات انجام شده و از فرمول های آماری استفاده شده است، از کل پاسخگویان بیشترین میزان 45 نفر (بازه خیلی زیاد) و کمترین میزان 1 نفر (بازه کم) را به خود اختصاص داد.

2. آیا آموزش های معلم را به خوبی یاد می گیرید؟

بازه	فراوانی	درصد
خیلی زیاد	1	1.42
زیاد	3	4.28
متوسط	10	14.28
کم	16	22.85

به نام خدا

خیلی کم	40	57.14
مجموع	70	100

توضیح جدول: با توجه به اطلاعات مندرج در این جدول مشاهده می شود، که محاسبات انجام شده و از فرمول های آماری استفاده شده است، از کل پاسخگویان بیشترین میزان ۴۰ نفر (بازه خیلی زیاد) و کمترین میزان ۵ نفر (بازه کم) را به خود اختصاص داد.

(جمعیت شناسی) سطح تحصیلات والدین دانش آموزان :

مدرک تحصیلی	فراوانی	درصد
کم تر از دیپلم	5	7.14
دیپلم	8	11.42
فوق دیپلم	10	14.28
لیسانس	35	50
فوق لیسانس	12	17.14
مجموع	70	100

توضیح جدول: با توجه به اطلاعات مندرج در این جدول مشاهده می شود، که محاسبات انجام شده و از فرمول های آماری استفاده شده است، از کل پاسخگویان بیشترین میزان 35 نفر (بازه خیلی زیاد) و کمترین میزان 5 نفر (بازه کم) را به خود اختصاص داد.

نتیجه گیری

استفاده از فضای مجازی در مراکز آموزشی و پرورشی تثبیت شده اند. به نظر نمی رسد در خصوص پذیرش آن ها از جانب دانش آموزان تردیدی باشد. متغیرهای زیادی وجود دارد که بر عملکرد دانش آموزان تأثیر می گذارد و شناسایی همه آن ها تقریباً غیرممکن است. محیط یادگیری مجازی نه تنها با محیط یادگیری رسمی تداعی پیدا کرده، بلکه بین معلمان، دانش آموزان و مدرسه پل ارتباطی ایجاد کرده است.

چالش های آموزش آنلاین و پذیرش فن آوری های آموزشی فرصتی جدید برای به دست آوردن شاخص های یادگیری دانش آموزان ایجاد کرده است. مثلاً تعاملات دانش آموزان در محیط های یادگیری مجازی در ارتباط با فعالیت های یادگیری آنلاین انجام یافته و ذخیره می شود. این داده های دیجیتالی (سیاهه ها) را می توان به منظور شناسایی الگوهای رفتاری که ممکن است شاخص هایی در رابطه با عملکرد آموزشی ارائه کند. پژوهش های دست آمده از تعامل کاربران با فناوری، توجه پژوهشگران را به معنای یک رویکرد امیدوار کننده به منظور بهبود درک فرآیند یادگیری جلب کرده است.

به نام خدا

این هدف انگیزه ظهور زمینه تحقیق جدید و تحلیل یادگیری را فراهم می‌کند که وسعت آن به‌طور دقیق مرتبط با استخراج داده‌های آموزشی است. محیط‌های یادگیری مجازی در حمایت و ارتقاء آموزش رسمی بسیار مرتبط بوده است، زیرا در مراکز آموزش رسمی آموزش که دستورالعمل‌های آموزشی و برنامه‌های درسی هر کشور اجرا می‌شود، آموزش‌های لازم ارائه می‌شود. با این حال، در چشم انداز تغییر و نوآوری، محیط‌های یادگیری مجازی ممکن است نقش مهمی در حمایت از یادگیری در زمینه‌های محیط غیر رسمی داشته باشند. مفهوم نوآوری که در جامعه کنونی مورد استفاده قرار می‌گیرد، نیاز به تغییر یا نوسازی و انجام کاری جدید دارد.

با وجود تمامی این نکات مثبت بایستی به این دقت نمود که با وجود مزایای بسیار زیاد روند آموزش مجازی در تسهیل بکاربری مواد آموزشی و استفاده از انیمیشن‌ها و نرم افزارهای درسی، در فرآیند یادگیری افراد رعایت فاکتورهای دیگری بسیار حیاتی تلقی میشوند که باتوجه به تحقیق صورت گرفته و داده‌های بدست آمده از پرسش نامه‌ها و مصاحبه با معلم و والدین باید اذعان نمود عملاً تمامی این قبیل فاکتورهای حیاتی در فرآیند یادگیری دانش آموزان در شرایط آموزش مجازی امکان پذیر نبوده و بخش مهمی از یادگیری حقیقی صورت نمیپذیرد.

این فاکتورها عبارتند از:

نیاز دانش آموز به یادگیری در فضای عینی و یادگیری از طریق بکارگیری تمامی حواس شش گانه، داشتن تعامل با دوستان و همکلاسی‌ها و معلم خود و انجام کار گروهی با آن‌ها، ارتباط نزدیک با فضای کلاس درس و فضای شاداب و واقعی، پیشرفت اجتماعی کودک، ارتباط با وسایل کمک آموزشی بطور واقعی و ...

به علاوه به دلیل آنکه معلم در فضای مجازی قادر به ارتباط دقیق با تک به تک دانش آموزان نمی‌باشد و تا حدودی تفاوت‌های فردی هر یک از آنها برای شخص معلم ناشناخته باقی میماند، در روند تدریس معلم ممکن است هر یک از دانش آموزان در فهم مطالب دچار مشکل شده و حتی این مشکل حل نشده باقی بماند.

همچنین باتوجه به تحقیقات صورت گرفته، دانش آموزانی که در شرایط فضای مجازی مقطعی را گذرانده‌اند، در آن سال تحصیلی صرفاً به حفظ مطالب مربوطه پرداخته و یادگیری از طریق سایر روش‌های تدریس از جمله آزمایش در فضای آزمایشگاه، شیوه‌ی نمایشی و ایفای نقش و... از آنها سلب گردیده است.

منابع:

آذری، حجت. (۱۳۹۵)، بررسی مسئله یادگیری و پژوهش‌های مرتبط با آن، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی، تهران: دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن.

امیری، رضا (۱۳۹۴). بررسی اثربخشی پژوهش پیرامون یادگیری. فصلنامه پژوهشی کشور، ۱(۴): ۴۸۹-۴۷۳.

بابایی، مهدی (۱۳۹۳). نگرش عمیق پیرامون نقش فضای مجازی و رابطه با یادگیری/اندیشه‌های نوین آموزشی، ۷(۱): ۶۴-۴۹.

به نام خدا

باعدی، مریم. (۱۳۹۴). بررسی کارآمدی پژوهشی در رابطه با یادگیری، پایان نامه کارشناسی ارشد، تهران
بهرامی، علیرضا. (۱۳۹۵). تحلیل مسائل مربوط به یادگیری و نقش فضای مجازی / اراک، ۱۵(۵): ۹-۱.
تکلو، حسن. (۱۳۹۴). تأثیر آموزش های مربوط به مسائل یادگیری بر جامعه. مجله آموزش و یادگیری، ۱(۱): ۵۹-۴۴.
جعفری، علیرضا؛ خلعتبری، جواد؛ تودار، سیدرسول و ابلفتحی، هادی. (۱۳۹۳). بررسی تأثیر یافته های نو پیرامون یادگیری در
آموزش

References:

1. Statistical Analysis Quick Reference Guidebook, Sage ۲۰۱۱, A.C., & Woodward, W.
Design and Analysis: A Researcher's Handbook ۲۰۱۵ Keppel, G. & Wickens, T.D
(Ed.), Pearson Prentice Hall
2. D, Dulberg CS, Wells GA. Statistical power, sample size, and their reporting in
randomized controlled trials. JAMA. ۲۰۱۲;۳۰۷:۱۲۲-124;۱۹۹۴
3. Introduction to the Practice of Statistics, Fourth Edition, ۲۰۱۳, D. and McCabe, G
.New York: WH Freeman & Co
4. Conceptualization and scale development, European Journal of ۲۰۱۵, Leo. et al
Marketing, ۳۹(September), ۱۲۶۴-۱۲۹۰.
5. A paradigm for developing better measures of marketing constructs", Journal ۲۰۱۴, G.A. Jr
Marketing Research, Vol. ۱۶, No. ۱, pp. ۶۴-73.